

Unapređenje izvaninstitucionalne skrbi i liječenje osoba oboljelih od psihotičnih poremećaja i poslijeporodne depresije

Suvremeni pristup zaštiti duševnog zdravlja, kao i relevantne stručne organizacije (SZO), preporučuju uspostavu uravnoteženog sustava liječenja koji uključuje bolničke i izvanbolničke usluge. Prevencija, rano otkrivanje i intervencija, liječenje i rehabilitacija trebaju pacijentima biti dostupni već na razini lokalne zajednice. Centar za zaštitu mentalnog zdravlja dispanzer je Doma zdravlja Zagreb - zapad osnovan upravo sa svrhom poboljšanja zaštite mentalnog zdravlja u zajednici. Potpora je liječnicima obiteljske medicine u složenijim slučajevima u kojima nije dostatna samo savjetodavna aktivnost i terapijski oblici koje nudi specijalističko-konzilijarna djelatnost. Osigurava dostupnost usluga multidisciplinarnog tima te intenzivni ambulantni tretman u lokalnoj zajednici. Osnovna načela rada uključuju obiteljski pristup, multidisciplinarnost i integraciju s postojećim oblicima skrbi u Domu zdravlja, suradnju s različitim stručnjacima iz drugih sektora te usmjerenost rada utemeljenu na procjeni potreba lokalne zajednice. Područje obuhvata Doma zdravlja Zagreb – zapad je 250.000 stanovnika. Procjena potreba ukazuje na najveći izostanak tretmana kod osoba s poremećajima raspoloženja (50% oboljelih ne dobiva tretman, a kod poslijeporodne depresije i 80%), izostanak usluga rehabilitacije u zajednici za teže duševne poremećaje (procjenjen broj korisnika 2.500) te izostanak usluga intenzivnog ambulantnog tretmana za poremećaje raspoloženja i poremećaje ponašanja/emocija u djetinjstvu i adolescenciji. U sklopu Strateškog projekta *Zagreb - Zdravi grad* na području zaštite duševnog zdravlja kao prioritet određeni su unapređenje izvaninstitucionalne skrbi i liječenja osoba oboljelih od psihotičnih poremećaja i poslijeporodne depresije.

Na području rehabilitacije osoba s psihotičnim poremećajem usmjerili smo se na osobe s učestalim rehospitalizacijama. Proveli smo edukaciju patronažne službe, dogovorili načine komunikacije s liječnicima obiteljske medicine i bolničkim specijalistima te postupak isprobali u praksi. Pacijenti i obitelji smatraju pružene usluge kvalitetnima i procjenjuju kako su poboljšale kvalitetu njihovog života. U sljedećoj fazi planiramo korištenje informatičke komponente projekta *EU Osiguravanje optimalne zdravstvene skrbi za osobe s poremećajima mentalnog zdravlja* čiji smo dionici, kako bi poboljšali povezivanje i praćenje indikatora ishoda. Ključnim uzrocima izostanka tretmana kod poslijeporodne depresije smatraju se nedostatak usluga na području primarne zdravstvene zaštite, stigmatizacija koja prati duševne poremećaje i specifični životni uvjeti u obitelji s novorođenim djetetom. Proveli smo dodatnu edukaciju patronažne službe kako bi sestre koje posjećuju roditelje bile dodatno senzibilizirane i roditeljama koje imaju početne smetnje približile mogućnosti liječenja poremećaja. Uz zadovoljstvo korisnica i njihovih

obitelji, preliminarni rezultati ukazuju na udvostručen broj pacijentica koje traže pomoć. Liječnicima obiteljske medicine u mogućnosti smo pružiti dodatnu podršku intenzivnim ambulantnim tretmanom sa širokim rasponom usluga objedinjenih na jednom mjestu te supervizijskom podrškom. U sljedećoj fazi projekta želimo ojačati postupke promocije i prevencije, borbu protiv stigme, obuhvatiti veći broj stručnjaka u zdravstvu i proširiti intervenciju na cijelo gradsko područje za što upravo traje prijava za sredstva EU u organizaciji Gradskog ureda za zdravstvo Grada Zagreba.

Dr. sc. Elizabeta Radonić, dr. med. spec.
elizabeta.radonic@zg.t-com.hr

Dr. sc. Miroslav Hanževački, dr. med. spec.

Silvana Jelavić, dr. med. spec.

Ireneja Jurković,
prvostupnica sestrinstva

Danijela Kutija Leskovšek,
prvostupnica radne terapije

Ernestina Novy Radonić, dr. med. spec.

Božena Vrabec, dipl. med. sestra